



Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

M 2 5 2 5 6 1 2 2

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 2**Petek, 29. avgust 2025 / 90 minut (60 + 30)**

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA**NAVODILA KANDIDATU****Pazljivo preberite ta navodila.****Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.**

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtega tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtega tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).



Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

**DEL A****1. naloga: Prepoznavanje obdobja**

1.1. Prepoznajte umetnostnozgodovinsko obdobje na slikah od 1.1 do 1.4 in ga časovno opredelite.

_____ (1)

Navedite dve družbeni okoliščini, ki sta vplivali na razvoj te umetnosti.

_____ (1)

V katerem mestu se je začel razvijati ta slog?

_____ (1)
(3 točke)

1.2. Oglejte si sliki 1.1 in 1.1a. S pomočjo slik predstavite tri oblikovne značilnosti cerkvene arhitekture te dobe.

_____ (3 točke)

1.3. Poimenujte dvorec na sliki 1.2.

_____ (1)

Kdo je bil njegov naročnik? Kaj je sporočal z arhitekturo dvorca in parka?

_____ (1)



Predstavite zasnovo dvorca in parka.

dvorec: _____

park: _____

(2)
(4 točke)

1.4. Poimenujte stavbo na sliki 1.3 in njeno nahajališče.

(1)

Po katerih detajlih arhitekture opazite, da je ta zgradba najpomembnejša na trgu? Prepoznajte dva detajla.

(2)

Pred stavbo stoji vodnjak. Poimenujte njegovega avtorja.

(1)

Pojasnite, kaj simbolno predstavljajo tri moške figure na vodnjaku.

(1)
(5 točk)



2. naloga: Umetnost 18. stoletja

2.1. Primerjajte deli na slikah 2.1 in 2.2. Za obe deli napišite po dve oblikovni značilnosti.

slika 2.1: _____

_____ (2)

slika 2.2: _____

_____ (2)
(4 točke)

2.2. Katera dva nova umetnostna sloga se uveljavita v 18. stoletju? Poimenujte ju in ob njiju pripišite ustrezne številke slik likovnih del, ki predstavljajo posamezen umetnostni slog.

slog: _____, številki slik: _____ (1)

slog: _____, številki slik: _____ (1)
(2 točki)

2.3. Na sliki 2.1 je predstavljena tema galantnega praznovanja (fête galante). Pojasnite ta izraz.

_____ (1)

Razložite vsebino dela na sliki 2.2.

_____ (2)
(3 točke)



3. naloga: Realizem in impresionizem na Slovenskem

3.1. Kdo so avtorji del na slikah 3.1, 3.2 in 3.3?

slika 3.1: _____

slika 3.2: _____

slika 3.3: _____

(3 točke)

3.2. Kateri slovenski slikar (slika 3.4) je vodil zelo pomembno slikarsko šolo?

_____ (1)

V katerem mestu je bila ta šola?

_____ (1)
(2 točki)

3.3. Kateri dve sliki sta nastali po fotografski predlogi? Napišite njuni številki.

_____ (1 točka)

3.4. Navedite dve oblikovni značilnosti realističnega slikarstva.

_____ (2)

Kaj označuje izraz plenerizem?

_____ (1)
(3 točke)



4. naloga: Prepoznavanje umetnika

4.1. Kdo je avtor del na slikah od 4.1 do 4.3?

_____ (1)

Katera umetnostna smer se uveljavi z delom na sliki 4.1?

_____ (1)

Katere narodnosti je bil ta umetnik?

_____ (1)
(3 točke)

4.2. Kateri motiv se pojavlja v delih 4.1, 4.4. in 4.5?

_____ (1)

Kako se delo na sliki 4.1 razlikuje od del predhodnikov?

_____ (1)
(2 točki)

4.3. Umetnik se je večkrat zgledoval in iskal navdih pri starih mojstrih ali različnih kulturah. Navedite dva vpliva, ki sta razvidna v delu na sliki 4.1.

_____ (1)

Umetnik je močno vplival na umetnost 20. stoletja, tudi na slovensko. V delu katerega slovenskega umetnika so vidni njegovi vplivi? Pomagajte si s sliko 4.6.

_____ (1)
(2 točki)



4.4. Umetnik je bil velik inovator tudi v slikarskih tehnikah. V delu na sliki 4.2 je uporabil kos izrezanega povošččenega platna z vzorcem stola. Katero tehniko je uporabil? Razložite jo.

(2 točki)

4.5. Predstavite, kakšno je sporočilo motiva na sliki 4.3.

(2)

Umetnik je v delo vključil več simbolov, navedite enega in ga pojasnite.

(1)
(3 točke)

4.6. Umetnik zahteva, da umetnost postane angažirana. Razložite, kaj to pomeni.

(1 točka)

4.7. Umetnik ni bil samo slikar, ustvarjal je na različnih likovnih področjih. Zapišite še dve področji, na katerih je ustvarjal.

(2 točki)



5. naloga: Umetnost druge polovice 20. stoletja

5.1. Kako se imenuje ameriška umetnostna smer, ki se je uveljavila v sredini 20. stoletja (sliki 5.1 in 5.2)?

_____ (1)

Na kateri dve osrednji struji delimo to slikarstvo?

_____ (2)

Kakšen vtis na gledalca naj bi naredila slika 5.2 oziroma kakšno izkušnjo naj bi ponujala gledalcu?

_____ (1)
(4 točke)

5.2. Navedite dva najvidnejša slovenska slikarja iz obdobja po drugi svetovni vojni (sliki 5.3 in 5.4).

_____ (2)

V čem se njuno slikarstvo razlikuje od zgoraj omenjenega ameriškega?

_____ (1)

Katera slikarjeva izkušnja je zabeležena na sliki 5.5?

_____ (1)
(4 točke)

**DEL B****6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na sliki 6.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na sliki 6.1 s tistim na sliki 6.2 glede na vsebino, obliko in vplive na njegov nastanek. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(4 točke)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
 7. Kandidat lahko pridobi dodatno točko za celostni vtis besedila.
(1 točka)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Besedilo oblikujte v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno od 1–3 strani).



7. naloga

Oglejte si umetniško delo na slikah 7.1 in 7.1a ter ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na slikah 7.1 in 7.1a s tistim na sliki 7.2 glede na vsebino, obliko in vplive na njegov nastanek ter mlajše arhitekta. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(4 točke)
6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
7. Kandidat lahko pridobi dodatno točko za celostni vtis besedila.
(1 točka)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Besedilo oblikujte v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno od 1–3 strani).



8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na vsebino in obliko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(4 točke)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
 7. Kandidat lahko pridobi dodatno točko za celostni vtis besedila.
(1 točka)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Besedilo oblikujte v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno od 1–3 strani).

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.



M 2 5 2 5 6 1 2 2 2 3

Prazna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.



M 2 5 2 5 6 1 2 2 2 7



Slika 2.2



Slika 2.3



Slika 2.4



M 2 5 2 5 6 1 2 2 2 9



Slika 3.4



Slika 3.5



Slika 3.6



M 2 5 2 5 6 1 2 2 3 1



Slika 4.4



Slika 4.5



Slika 4.6

